

**UCHWAŁA NR VI/79/15
RADY MIASTA SZCZECIN
z dnia 24 marca 2015 r.**

w sprawie przepisów porządkowych dotyczących przewozu osób i bagażu ręcznego środkami lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez Gminę Miasto Szczecin – Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego w Szczecinie

Na podstawie 15 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 1173, poz. 1529, z 2013 r. poz. 1014, z 2014 r. poz. 1051), **Rada Miasta Szczecin uchwala, co następuje:**

§ 1. Ustala się przepisy porządkowe dotyczące przewozu osób i bagażu ręcznego środkami lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez Gminę Miasto Szczecin – Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego w Szczecinie, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Szczecin.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XII/268/11 Rady Miasta Szczecin z dnia 24 października 2011 r. w sprawie stosowania przepisów porządkowych związanych z przewozem osób i bagażu ręcznego środkami lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez Gminę Miasto Szczecin – Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego w Szczecinie (Dz. U. Województwa Zachodniopomorskiego z 2011 r. Nr 134 poz. 2416).

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Wiceprzewodniczący Rady Miasta Szczecin

Arkadiusz Marchewka

Załącznik do Uchwały Nr VI/79/15

Rady Miasta Szczecin

z dnia 24 marca 2015 r.

Przepisy porządkowe dotyczące przewozu osób i bagażu ręcznego środkami lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez Gminę Miasto Szczecin – Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego w Szczecinie

§ 1. Pasażerowie korzystający z przewozu pojazdami lokalnego transportu zbiorowego oraz kierujący pojazdami lokalnego transportu zbiorowego, pracownicy służby nadzoru ruchu i kontroli biletów zobowiązani są do przestrzegania postanowień niniejszych przepisów.

§ 2. 1. Służba nadzoru ruchu i kontrolerzy biletowi zobowiązani są do udzielania na żądanie pasażerów informacji w zakresie funkcjonowania lokalnego transportu zbiorowego, a zwłaszcza połączeń komunikacyjnych, tras przejazdów, kierunku jazdy danej linii.

2. Kierujący pojazdami mają obowiązek udzielania informacji pasażerom na temat funkcjonowania linii, którą obsługują, wyłącznie w czasie zatrzymania pojazdu na przystankach.

3. Pasażer zobowiązany jest dostosować się do zaleceń i wskazówek służb nadzoru ruchu, kontrolerskich i kierujących pojazdami.

4. Uwagi i wskazówki służb, o których mowa w ust. 3, powinny być kierowane do pasażerów w sposób taktowny i uprzejmy.

§ 3. 1. Pasażer odpowiada wobec operatora lub przewoźnika za szkody powstałe wskutek uszkodzenia lub zanieczyszczenia pojazdu z jego winy.

2. ZDiTM nie odpowiada za szkody powstałe w wyniku przerw w ruchu lub zmian kierunku jazdy spowodowane siłą wyższą, przyczynami natury techniczno-eksploatacyjnej, poleceniami bieżącymi funkcjonariuszy Policji lub innych organów uprawnionych do kierowania ruchem oraz za szkody powstałe z wyłącznej winy pasażera i osób trzecich.

3. W razie awarii lub uszkodzenia pojazdu w czasie jazdy, bilet czasowy pasażera uprawnia do przejazdu następnym pojazdem danej linii lub innej linii przebiegającej tą samą bądź zbliżoną trasą, względnie pojazdem linii zastępczej. Bilet odzyskuje wówczas cały limit czasu, pod warunkiem ponownego skasowania w ciągu pół godziny od wystąpienia awarii.

4. Za szkody, których doznał pasażer podczas przewozu, operator lub przewoźnik ponosi odpowiedzialność, jeżeli szkoda powstała z jego winy. Wystąpienie szkody pasażer winien niezwłocznie zgłosić kierującemu pojazdem. Roszczenia odszkodowawcze z opisem okoliczności powstania szkody należy składać w siedzibie ZDiTM przy ul. Klonowica 5 w Szczecinie.

5. Operator lub przewoźnik nie odpowiada za żadne szkody wyrządzone na osobie lub w mieniu, które nastąpiły wskutek niezastosowania się pasażera do postanowień § 5 ust. 5 i 6.

§ 4. Zawarcie umowy przewozu następuje poprzez:

- 1) skasowanie po wejściu do pojazdu biletu jednorazowego zgodnego z aktualnie obowiązującą taryfą (papierowego lub elektronicznego), w kasowniku stanowiącym wyposażenie pojazdu;
- 2) zakup po wejściu do pojazdu biletu jednorazowego czasowego z autokomputera u kierującego pojazdem lub w automacie biletowym zamontowanym w pojeździe lub za pomocą telefonu komórkowego wyposażonego w aplikację systemu operatora, z którym ZDiTM ma podpisaną umowę;
- 3) nabycie w przedsprzedaży odpowiedniego biletu okresowego;

- 4) nabycie i zakodowanie biletu okresowego zakupionego przez internet;
- 5) zajęcie miejsca w pojeździe w przypadku pasażerów zwolnionych z opłaty na podstawie odrębnych przepisów ustawowych lub innych przepisów uchwalonych przez Radę Miasta Szczecin.

§ 5. 1. Wsiadanie do pojazdu i wysiadanie dozwolone jest tylko na przystankach.

2. Z zachowaniem maksymalnej ostrożności, dozwolone jest wysiadanie z pojazdu poza przystankami w szczególnie uzasadnionych niżej wymienionych przypadkach:

- 1) na sygnał alarmowy;
- 2) na żądanie organu Policji, służby drogowej lub Inspekcji Transportu Drogowego;
- 3) na specjalne sygnały lub znaki drogowe ustawione przez służby drogowe;
- 4) w razie zaistnienia niebezpieczeństwa lub wypadku.

3. Pasażerowie zamierzający wsiąść na przystanku linii dziennej oznaczonego „na żądanie” oraz na wszystkich przystankach linii nocnej zobowiązani są uprzedzić kierującego pojazdem wciskając przycisk sygnalizacyjny, a osoby zamierzające wsiąść na tego typu przystanku zobowiązane są dać znak poprzez wyraźne podniesienie ręki. Wskazane czynności należy wykonać z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym, umożliwiającym bezpieczne zatrzymanie pojazdu na przystanku.

4. Osoby z widoczną niepełnosprawnością ruchową lub osoby niewidome i niedowidzące poruszające się z białą laską lub psem asystującym, zamierzające wsiąść na przystanku „na żądanie”, powinny oczekiwać w widocznym dla kierującego pojazdem miejscu umożliwiającym bezpieczne zatrzymanie pojazdu na przystanku. Kierujący pojazdem ma obowiązek zatrzymać pojazd na tym przystanku nawet w przypadku braku sygnalizacji takiej potrzeby ze strony osoby niepełnosprawnej.

5. W trakcie wsiadania do pojazdu, przebywania w pojeździe, wysiadania z pojazdu, pasażer zobowiązany jest stosować się do napisów i piktogramów o charakterze porządkowym, które umieszczono na zewnątrz i wewnątrz pojazdu.

6. Pasażerowie stojący lub przemieszczający się w pojeździe mają obowiązek trzymać się uchwytów lub poręczy podczas ruchu pojazdu.

§ 6. 1. Kierujący pojazdem może odmówić przewozu, a w przypadku jego rozpoczęcia usunąć z pojazdu osoby:

- 1) nietrzeźwe, zachowujące się agresywnie wobec współpasażerów i obsługi pojazdu;
- 2) które z innych powodów są niebezpieczne lub uciążliwe dla współpasażerów;
- 3) nieposiadające przy sobie ważnego biletu na przejazd i odmawiające zapłacenia należności za przejazd;

chyba, że naruszałoby to zasady współżycia społecznego.

2. Pasażer zagrażający bezpieczeństwu lub porządkowi w pojeździe, a także uciążliwy albo zachowujący się agresywnie w stosunku do innych pasażerów, który nie stosuje się do poleceń kierującego pojazdem, służby nadzoru ruchu lub kontrolerów biletowych, obowiązany jest opuścić pojazd na ich żądanie na najbliższym przystanku.

3. W przypadku odmowy opuszczenia pojazdu – kierujący pojazdem zawiadamia służbę nadzoru ruchu w celu otrzymania instrukcji dalszego postępowania. Ponadto kierujący pojazdem, służba nadzoru ruchu lub kontrolerzy biletowi mogą zwrócić się o interwencję Policji lub Straży Miejskiej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa pasażerów lub obsługi, kierujący pojazdem może w celu uzyskania pomocy zjechać z trasy przejazdu do najbliższej jednostki Policji lub Straży Miejskiej.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 i 2 pasażerowi nie przysługuje zwrot ceny biletu, a w przypadku opisanym w ust. 3 będzie obciążony opłatą dodatkową w wysokości określonej w uchwale w sprawie sposobu ustalenia w lokalnym transporcie zbiorowym wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, za naruszenie przepisów o przewozie rzeczy i zwierząt oraz wysokości opłaty manipulacyjnej .

§ 7. W pojazdach zabrania się zakłócania spokoju, porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz:

- 1) wsiadania do pojazdu i wysiadania po sygnale do odjazdu;
- 2) otwierania drzwi podczas jazdy;
- 3) wychylania się z pojazdu i opierania o drzwi podczas jazdy;
- 4) siadania na stopniach i barierkach pojazdu;
- 5) ograniczania widoczności kierującemu pojazdem;
- 6) nieuzasadnionego użycia sygnału alarmowego lub zatrzymania pojazdu;
- 7) zanieczyszczania pojazdu lub niszczenia jego urządzeń i wyposażenia;
- 8) palenia tytoniu oraz inhalowania się e-papierosami, e-cygarami i akcesoriami o podobnych właściwościach;
- 9) spożywania alkoholu oraz zażywania środków odurzających;
- 10) spożywania artykułów żywnościowych i napojów mogących pobrudzić odzież współpasażerów lub zanieczyścić wnętrze pojazdu;
- 11) gry na instrumentach muzycznych lub zakłócania w inny sposób spokoju w pojeździe;
- 12) wyrzucania jakichkolwiek przedmiotów z pojazdu w czasie jazdy lub postoju;
- 13) przebywania w łyżworolkach, wrotkach, na rowerze;
- 14) używania deskorolki, hulajnogi lub tym podobnych sprzętów i pojazdów sportowych;
- 15) zebrania i sprzedaży obnośnej;
- 16) wykonywania czynności mogących narazić współpasażerów na szkody lub obrażenia;
- 17) wykonywania innych czynności niedozwolonych w miejscach publicznych.

§ 8. 1. Pasażerowie mogą przewozić w pojazdach bagaż ręczny, psy i inne zwierzęta domowe, jeżeli istnieje możliwość takiego umieszczenia ich w pojeździe, aby nie utrudniały przejścia i nie narażały na zanieczyszczenie lub uszkodzenie odzieży współpasażerów, nie zasłaniały widoczności kierującemu pojazdem, nie zagrażały bezpieczeństwu ruchu oraz współpasażerów itp..

2. Przewóz psów i innych zwierząt domowych pod opieką pasażera, z zastrzeżeniem ust. 1, dozwolony jest, pod warunkiem że:

- 1) pies trzymany jest na smyczy i ma założony kaganiec z zastrzeżeniem pkt 2 i 3;
- 2) psy ras miniaturowych (np. York, Chihuahua itp.) oraz mieszańce w typie tych ras, mogą być przewożone bez smyczy i kagańca pod warunkiem, iż trzymane są na rękach opiekuna lub w inny sposób uniemożliwiający im swobodne poruszanie się po pojeździe;
- 3) inne zwierzęta domowe, o ile nie są uciążliwe dla współpasażerów, przewozi się w odpowiedni sposób (np. klatka) uniemożliwiający im ucieczkę i wyrządzenie szkody.

3. Przepisy ust. 2 nie dotyczą osób niewidomych lub niedowidzących, korzystających z psów – przewodników oraz osób niepełnosprawnych, korzystających z psów asystujących, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721 z późniejszymi zmianami).

4. Bagażu i zwierząt nie można umieszczać na miejscach przeznaczonych do siedzenia.

5. Pasażer posiadający plecak o gabarytach utrudniających przejście lub stwarzający zagrożenie dla bezpieczeństwa współpasażerów, zobowiązany jest zdjąć go z pleców i postawić obok siebie lub trzymać w ręku.

6. Wózki głębokie dla niemowląt należy ustawić przodem, a wózki spacerowe tyłem do kierunku jazdy. Dodatkowo powinny być zablokowane za pomocą hamulca oraz trzymane przez opiekuna.

7. Wózki inwalidzkie, w tym z napędem elektrycznym, powinny być ustawione w wyznaczonym miejscu tyłem do kierunku jazdy, zablokowane za pomocą hamulca oraz zabezpieczone pasami bezpieczeństwa znajdującymi się na wyposażeniu pojazdu.

8. Przewóz rowerów, z zastrzeżeniem ust. 1, dozwolony jest pod nadzorem pasażera wewnątrz pojazdu wyłącznie w miejscu przeznaczonym do przewozu wózków dziecięcych lub rowerów, które oznaczone jest odpowiednimi piktogramami. Wprowadzenie roweru jest zabronione, gdy w pojeździe znajduje się liczba pasażerów uniemożliwiająca swobodne wprowadzenie i ustawienie roweru we wskazanym miejscu, w tym, gdy oznaczone miejsce jest już zajęte przez wózek dziecięcy lub inwalidzki. Ponadto pasażer z rowerem zobowiązany jest wchodzić do pojazdu, jako ostatni, po wejściu wszystkich oczekujących pasażerów.

9. Pasażer, który zajmuje miejsce przeznaczone dla osób niepełnosprawnych, z dzieckiem na ręku (które przeznaczone są także dla kobiet w ciąży) oraz osób z wózkiem dziecięcym nie posiadając stosownych uprawnień, obowiązany jest zwolnić je dla osób uprawnionych. Wyjątek stanowi przewóz roweru, dla którego pasażer nie ma obowiązku zwolnienia oznaczonego miejsca, jeśli jest to niemożliwe ze względu na ilość wolnych miejsc w pojeździe, przy czym wcześniejsze zajęcie miejsca przeznaczonego dla wózków i rowerów uprawnia pasażera do wykonania przewozu zgodnie z wykupionym biletem, bez obowiązku ustąpienia miejsca następnemu pasażerowi.

10. Nadzór nad przewożonym bagażem i zwierzętami należy do pasażera.

11. Pasażer odpowiada za wszelkie szkody powstałe z jego winy w związku z przewozem bagażu, zwierząt, wózków inwalidzkich i dziecięcych oraz rowerów, w przypadku gdy są źle zabezpieczone.

§ 9. 1. Zabrania się przewozić w pojazdach rzeczy wyłączonych z przewozu tj.:

- 1) przedmiotów, które mogą wyrządzić szkodę innym pasażerom przez zanieczyszczenie lub uszkodzenie ciała czy odzieży, albo które mogą uszkodzić lub zanieczyścić pojazd np. ostrych narzędzi, tafli szklanych, otwartych naczyń ze smarami, farbami itp.;
- 2) przedmiotów lub substancji cuchnących, wywołujących uczucie odrazy, zapalnych, łatwopalnych, wybuchowych, żrących, radioaktywnych, trujących oraz innych materiałów lub substancji niebezpiecznych;
- 3) przedmiotów przekraczających wymiary 100x50x100 cm, czyli o łącznej sumie wymiarów, które przekraczają 250 cm, z wyłączeniem rowerów;
- 4) zwierząt gospodarskich, hodowlanych oraz zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 sierpnia 2011 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 173 poz. 1037);
- 5) broni, z wyłączeniem dopuszczenia do przewozu broni będącej w posiadaniu funkcjonariuszy uprawnionych do jej przewozu na warunkach określonych odrębnymi przepisami;
- 6) przedmiotów lub substancji, których przewóz środkami publicznego transportu zbiorowego jest zabroniony na podstawie odrębnych przepisów.

2. W przypadku stwierdzenia, że pasażer przewozi rzeczy i zwierzęta wyłączone z przewozu lub w sposób niezgodny z przepisami § 8 i § 9 ust. 1, kierujący pojazdem, służba nadzoru ruchu i kontrolerzy biletowi upoważnieni są do wezwania takiego pasażera do opuszczenia pojazdu na najbliższym przystanku.

3. Pasażer zobowiązany jest zastosować się do wezwania wymienionego w ust. 2.

4. W przypadku, gdy pasażer odmówi opuszczenia pojazdu, zastosowanie znajdują przepisy §6 ust. 3 i 4.

§ 10. 1. Pasażer zobowiązany jest posiadać ważny bilet przez cały czas przejazdu i zachować go do kontroli.

2. Pasażer zobowiązany jest na wezwanie kontrolera biletowego lub kierującego pojazdem okazać bilet lub telefon z potwierdzeniem dokonania zakupu biletu w systemie operatora, z którym ZDiTM ma podpisaną umowę. Przy realizacji przejazdu ulgowego lub bezpłatnego pasażer zobowiązany jest bez wezwania okazać dokument, z którego te uprawnienia wynikają, za wyjątkiem posiadaczy kart SKA z zapisanymi uprawnieniami do ulgi (z terminem ważności ulgi) lub bezpłatnych przejazdów.

3. Każdego pasażera obowiązuje posiadanie oddzielnego biletu. Wyjątkiem jest zakup biletu dla kilku osób z autokomputera u kierującego pojazdem, zakup biletu za pomocą telefonu w systemie operatora, z którym ZDiTM ma podpisaną umowę oraz przejazd kilku osób na podstawie biletu rodzinnego weekendowego-wielodniowego i grupowego. Ponadto na karnetach 10-przejazdowych może podróżować kilka osób, pod warunkiem że poszczególne bilety będą stanowiły integralną część wraz z kuponem kontrolnym.